

Jesaja 4

1 Op die dag zullen zeven vrouwen één man vastgrijpen en zeggen: Ons eigen brood zullen wij eten en met onze eigen kleren zullen wij ons kleden. Laat ons slechts uw naam mogen dragen. Neem onze smaad weg!

2 Op die dag zal de SPRUIT van de HEERE tot een heerlijk sieraad zijn, en de vrucht van de aarde tot glorie en luister voor hen in Israël die ontkomen zijn.

3 Dan zal het gebeuren dat wie in Sion overgebleven is, en wie in Jeruzalem overgelaten is, heilig genoemd zal worden, eenieder die in Jeruzalem ten leven opgeschreven is.

4 Wanneer de Heere de vuilheid van de dochters van Sion afgewassen zal hebben en de vele bloedschuld van Jeruzalem uit het midden ervan weggespoeld zal hebben door de Geest van oordeel en door de Geest van uitbranding,

5 dan zal de HEERE over elke plaats op de berg Sion en over de samenkomsten ervan overdag een wolk scheppen en rook, en 's nachts een schijnsel van vlamvend vuur; ja, over alles wat heerlijk is, zal een beschutting zijn.

6 Dan zal een hut dienen tot schaduw overdag tegen de hitte, en als toevlucht en schuilplaats tegen de vloed en tegen de regen.

De profeet Jesaja komt ook met goed nieuws.

Jesaja is een profeet van de HEERE. God oefent stevige kritiek op de bevolking en de leiders van Juda en Jeruzalem. Wanneer de mensen hun leven niet veranderen, zwaait er wat. Laten we eerlijk zijn het maakt het lezen van de profeten niet altijd gemakkelijk. Ook wanneer we bijvoorbeeld Jeremia en Ezechiël lezen komen de hoofdstukken bij tijden aan als mokerslagen. Toch straalt er vaak ook wel goed nieuws door als een lichtstraal door wolken van oordeel en vonnis. Om een voorbeeld te geven: Met het einde van het Oude Verbond – aangekondigd in Jeremia – gloort het begin van het Nieuwe Verbond aan de einder. Nog zoiets. Terwijl de profeet Ezechiël de verwoesting van Jeruzalem aankondigt en de ballingschap van Gods volk in Juda, is er tussen de regels door tegelijk sprake van de terugkeer en de herbouw van stad en tempel. Datzelfde merken we tot onze opluchting bij Jesaja. Terwijl het vorige hoofdstuk er slecht uitzag voor heel Jeruzalem, komt plotsklaps een rechtvaardige voorbij en dat niet zonder belofte: met hem of haar zal het goed gaan. Jesaja 3:10 *Zeg de rechtvaardige dat het hem goed zal gaan, dat hij de vrucht van zijn daden zal eten.* Je kunt het bijna niet geloven. Hoe is het mogelijk dat vrijwel iedereen er beroerd opstaat, maar met deze persoon zal het anders lopen. God is bij machte om de mensen die Hem toebehoren – oftewel de rechtvaardigen – te bewaren in reinheid te midden van een buitengewoon geïnfecteerde omgeving. Sterker, het zal goed gaan met die persoon. God laat de Zijnen niet in de steek. Dat is een enorme opsteker voor alle gelovigen. Mogelijk is iemand zoals Jeremia daar persoonlijk een voorbeeld van. Die man verkeert in zo'n situatie. Hij heeft in de gevangenis gezeten in Jeruzalem. Hij maakte het beleg en de val van Jeruzalem mee. Hij heeft later zeker een maand in een opvangkamp verkeerd tussen de ballingen die weggevoerd werden naar Babel. Jeremia werd er uitgepikt samen met Baruch, die ook aan Gods kant had gestaan. Toen was de ellende bij lange na nog niet afgelopen. Een zeer enerverend leven – dat kun je wel zeggen – maar toch bewaard door alles heen. Profeten staan meer dan eens haaks op de politieke en religieuze leiding van hun tijd. Ze worden soms bijna gekscherend *onheilsprofeten* genoemd, zo negatief wordt hun optreden in het openbaar ervaren. Sterker, het feit dat hij buitengewoon gekant is tegen de koers van de priester en de koning is volgens Jeremia een bewijs dat hij een ware profeet is. Jeremia 28:8,9 *De profeten die vóór mij en vóór u vanouds geweest zijn,*

die hebben tegen vele landen en tegen grote koninkrijken geprofeteerd van oorlog, van onheil en van pest. Maar van de profeet die profeteert van vrede, als het woord van die profeet uitkomt, van die profeet zal erkend worden dat de HEERE hem in waarheid heeft gezonden. Die anderen – die de mensen naar de mond praten – zijn brood-profeten. Ze zeggen precies wat hun broodheren willen horen. Het moet nog maar blijken of hun woorden uitkomen. Nee dus.

Als een lichtstraal door wolken van oordeel en vonnis

Op die dag

Jesaja mag namens de HEERE – zij het kort – opnieuw een bemoediging afgeven met Jesaja 4. Het vonnis dat de profeet aankondigt over de stad en de inwoners van Jeruzalem, geeft – met vonnis en genade betoon – een beeld van *de eindtijd*. Het eerste woord wat naar *de eindtijd* verwijst is de term ‘op die dag’. Jesaja 4:1 *Op die dag zullen zeven vrouwen één man vastgrijpen en zeggen: Ons eigen brood zullen wij eten en met onze eigen kleren zullen wij ons kleden. Laat ons slechts uw naam mogen dragen. Neem onze smaad weg!* ‘Die dag’ is de dag van de HEERE. Op ‘die dag’ vinden twee zaken plaats: de redding van de gelovigen en het eeuwig oordeel over de goddelozen en zondaars. Er zijn trouwens onderzoekers die voor deze vrouwen geen goed woord over hebben. Ze zitten nog zo in de fase van het oordeel over de kokette vrouwen van Jeruzalem – van het vorige hoofdstuk – dat deze vrouwen geen goed kunnen doen. Maar het Bijbels getuigenis over deze vrouwen is op zich niet slecht. Blijkbaar zijn ze alleen komen te staan. De oorlog telt zijn gevallen. Hun mannen zijn omgekomen in de strijd bij de verdediging van stad en land. Het vorige hoofdstuk vermeldt dit gegeven. Jesaja 3:25 *Uw mannen zullen door het zwaard vallen en uw helden in de strijd.* Deze vrouwen zijn weduwe geworden. Hun huis staat nog overeind. Ook beschikken ze blijkbaar nog over geld en goederen om zelf in hun onderhoud te voorzien. Wat hen echter in grote problemen heeft gebracht, is het verlies van de echtgenoot. Dat geeft niet alleen veel verdriet en zorgen maar – waar ze het meest over inzitten op dat moment – is de maatschappelijke status. Ze zijn weduwe geworden. Dat voelt blijkbaar als *smaad*. Zo formuleren ze het zelf. *Laat ons slechts uw naam mogen dragen. Neem onze smaad weg!* Het weduwschap maakt hen – met andere woorden – maatschappelijk kwetsbaar. Ze zijn niet in tel. Ze doen niet mee. Ze staan achteraan in de rij. Het enige wat ze willen is dat iemand verantwoordelijkheid voor hen neemt. Ze hebben er – laat dat duidelijk zijn – overigens geen enkel materieel belang bij. Ze hoeven geen bruidsschat. Ze zorgen wel voor hun eigen natje en droogje. Het is hun niet begonnen om het huis of de rijkdom van de man tot wie ze zich wenden. Mocht iemand dat soms denken. Het gaat hen om zijn naam. Ze willen als ‘gehuwd’ opgeschreven zijn bij de burgerlijke stand. Sommigen hebben de neiging het positieve van deze profetie in Jesaja 4 te laten beginnen bij vers 2. Maar dat dat onjuist is, blijkt alleen al uit de term ‘op die dag’. Dat is namelijk dezelfde term waar vers 1 maar ook vers 2 mee begint. Het is dezelfde dag. Die dag is *de dag van de HEERE*. Het is de dag van oordeel en genade. Het oordeel komt – zoals gezegd – over de zondige en goddeloze mensen en genade voor een kleine groep

rechtvaardigen. En deze vrouwen worden daar bij gerekend. Ze horen bij degenen die gered worden van het oordeel.

Weduwe in Israel

De indeling van de Bijbel in hoofdstukken

Ten overvloede vertellen we hierbij ook nog dat de aartsbisschop van Canterbury van de 13de eeuw – Stephen Langton – verantwoordelijk is voor de indeling in hoofdstukken. Op dat moment was hij professor aan de universiteit van Parijs. Hij heeft hier dus ook de cesuur gemaakt tussen Jesaja 3 en 4. Sommigen hebben dus de neiging deze weduwen te rekenen tot de groep vrouwen waarmee het vorige hoofdstuk eindigde. Maar deze gezaghebbende bisschop Langton – die gezorgd heeft voor de indeling in hoofdstukken – heeft deze groep vrouwen juist daarvan onderscheiden. Tussen twee haakjes. Door de Bijbel in te delen in hoofdstukken en verzen, maakte men verwijzingen naar Bijbelverzen – en het gesprek met elkaar over de Bijbel – mogelijk. Vraag is; ‘Waar trek je de streep?’ Zo te zien – aan ons tekstgedeelte – werd de indeling in hoofdstukken mede ingegeven door de inhoud en de uitleg van de teksten. Dit is temeer opmerkelijk daar Jesaja 4:1 behoort tot een gedicht dat heel Jesaja 1,2 en 3 beslaat. Het vormt daarvan NB het laatste vers. Er zijn Bijbelvertalingen zoals HSV die in de opmaak laten zien dat we met een gedicht te maken hebben. Het getuigt van overtuiging en durf van de geleerde meneer Langton om de streep tussen Jesaja 3 en 4 te zetten vóór de laatste dichtregel. Mogelijk heeft – ook bij deze indeling – de term ‘op die dag’ de doorslag gegeven, want die term is nieuw in Jesaja. Ten overvloede: De oorspronkelijke Jesajatekst was op een boekrol geschreven en kende geen indeling in 66 hoofdstukken. De tekst werd achter elkaar doorgeschreven, zoals overigens oorspronkelijk alle Bijbelboeken.

Stephen Langton

De Spruit

Het is 'de Spruit' – waarvan sprake is in Jesaja 4:2 – die deze tekst boven zichzelf uit tilt. Met de Spruit wordt verwezen naar *de komende Messias* en de heilstijd die namens Hem zal aanbreken. De metafoor is die van *de omgehouden boom*. Alleen *een boomstronk* staat nog boven de grond. Wanneer we de boom zien als metafoor voor de dynastie van koning David die zich wijd vertakt heeft als stamboom, dan zien we aan de ene kant – in de afgehouden stronk – Gods oordeel, maar in de spruit of het rijsje dat kwetsbaar oprijst uit de stronk, een nieuw begin. Jesaja 11:1 *Want er zal een Twijgje opgroeien uit de afgehouden stronk van Isaï, en een Loot uit zijn wortels zal vrucht voortbrengen.*

Jesaja 11:1 Want er zal een Twijgje opgroeien uit de afgehouden stronk van Isaï,
en een Loot uit zijn wortels zal vrucht voortbrengen.

De Messias is voortgekomen uit het nageslacht van koning David.

Het is de Heere Jezus de zoon van Jozef, de zoon van David. Mattheus 1:1 *Het geslachtsregister van Jezus Christus, de Zoon van David, de Zoon van Abraham*. Lezen we bij Mattheus zijn menselijke afkomst, in het Evangelie van Lucas laat de engel zien dat de wortels van de Heere Jezus van goddelijke oorsprong zijn. Lucas 1:30-33 *En de engel zei tegen haar: Wees niet bevreesd, Maria, want u hebt genade gevonden bij God. En zie, u zult zwanger worden en een Zoon baren en u zult Hem de Naam Jezus geven. Hij zal groot zijn en de Zoon van de Allerhoogste genoemd worden, en God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven, en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen.*

Niet alleen Jesaja kent de term *Spruit*, maar ook bij Jeremia en Zacharia vinden we deze naam van de Messias. In het Hebreeuws ziet het er – in fonetisch schrift – ongeveer zo uit *tsémach tsaddiq = de rechtvaardige Spruit* Jeremia 23:5 of *abdi tsémach = Mijn knecht de Spruit* Zacharia 3:8 of zoals in Jesaja 4:2 *tsémach Jahwe = Spruit van de HEERE*. Zie het staatje. Daar komt nog iets bij. Het is niet een technische term in die zin dat hij altijd en overal hetzelfde klinkt. Er zijn namelijk ook verwante uitdrukkingen – scheut, spruit, tak – die dezelfde toekomstverwachting uitademen. Het is trouwens eigen aan de HEERE om de toekomstverwachting in te kleuren met vergelijkbaar maar niet identieke termen. Het voordeel is dat het een grotere diversiteit geeft aan de verwachting en meer oog voor detail oplevert.

Uit de gegevens die wij uit de profeten Jesaja, Jeremia en Zacharia kunnen putten komt naar voren dat de Spruit niet alleen een telg is uit het huis van David maar ook een priesterlijke oorsprong kent. De gedachten gaan in de richting van de koning en priester zoals – in de tijd en in het boek van Zacharia – Zerubbabel en Jozua elkaar aanvullen als 'koning' en hogepriester. Wanneer de Naam van de Spruit 'onze Gerechtigheid' is, ontwaren we de Heere Jezus Die niet alleen onze eeuwige Koning maar ook de enige hogepriester is. Met het offer van Zijn leven heeft Hij de gerechtigheid verworven voor alle burgers van Zijn Rijk. Hij is onze Gerechtigheid. Volgens het visioen van Ezechiël zal er in de

tempel op de nieuwe aarde niet alleen een hogepriester zijn maar ook een koning die namens onze Heere Jezus Christus optreedt. Zij vervullen namens de Heere Jezus Christus de taken die bij het priesterschap en het koningschap over Israel behoren.

Koning en hogepriester

De Spruit maakt een eind aan de oude en een begin met de nieuwe aarde

Wanneer de Spruit op het wereldtoneel verschijnt, vervult Hij de hoop op redding bij de mensen die – in de meest schrijnende omstandigheden – hun verwachting op God gesteld hebben. Deze Spruit gaat niet alleen het laatste oordeel over de goddelozen en zondige mensen uitvoeren, maar Hij zal ook – en daar begint Hij mee – de kinderen van God redden en toekomst bieden. Jesaja 4:2 *Op die dag zal de SPRUIT van de HEERE tot een heerlijk sieraad zijn, en de vrucht van de aarde tot glorie en luister voor hen in Israël die ontkomen zijn.* Er zijn vertalers die de rijke natuur – die zich vervolgens over de aarde verspreidt – relateren aan de Spruit, en die die term derhalve interpreteren als een opleving van de natuur. De term is echter dermate bepaald door de verschijning van de Messias uit de dynastie van koning David, dat *de Spruit van de HEERE* moeilijk anders kan worden gedeut. De overvloedige natuur is ook op andere plaatsen in de Bijbel een begeleidend verschijnsel van de doorbraak van Gods Koninkrijk op aarde. Zo ziet Joël 3:18 en Zacharia 14:8 en ook Ezechiël 47 een rivier voortkomen vanonder de troon van God in Jeruzalem. Overal waar deze rivier stroomt, verandert het aanzien van de wereld in vruchtbomen die geneeskrachtige bladeren voortbrengen. Maar ook zal deze rivier de Dode Zee veranderen in een zee van leven, vol van vis met vissers aan de kant die hun netten repareren op oevers, kortom een zee met helder en levenscheppend water.

De levensrivier

De Spruit

Jesaja 4:2

Op die dag zal de SPRUIT van de HEERE tot een heerlijk sieraad zijn, en de vrucht van de aarde tot glorie en luister voor hen in Israël die ontkomen zijn.

Jesaja 11:1-10

Want er zal een Twijgje opgroeien uit de afgehouden stonk van Isai, en een Loot uit zijn wortels zal vrucht voortbrengen. Op Hem zal de Geest van de HEERE rusten: de Geest van wijsheid en inzicht, de Geest van raad en sterkte,

de Geest van de kennis en de vreze des HEEREN. Zijn ruiken zal zijn in de vreze des HEEREN. Hij zal niet oordelen naar wat Zijn ogen zien en Hij zal niet vonnissen naar wat Zijn oren horen. Hij zal de armen recht doen in gerechtigheid en de zachtmoedigen van het land zal Hij met rechtvaardigheid vonnissen. Maar Hij zal de aarde slaan met de roede van Zijn mond en met de adem van Zijn lippen zal Hij de goddeloze doden. Want gerechtigheid zal de gordel om Zijn heupen zijn, en de waarheid de gordel om Zijn middel. Een wolf zal bij een lam verblijven, een luipaard bij een geitenbok neerliggen, een kalf, een jonge leeuw en gemest vee zullen bij elkaar zijn, een kleine jongen zal ze drijven. Koe en berin zullen samen weiden, hun jongen zullen bij elkaar neerliggen. Een leeuw zal stro eten als het rund. Een zuigeling zal zich vermaken bij het hol van een adder, en in het nest van een gifslang zal een peuter zijn hand steken. Men zal nergens kwaad doen of verderf aanrichten op heel Mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van de kennis van de HEERE, zoals het water de bodem van de zee bedekt. Want op die dag zal de Wortel van Isai er zijn, Die zal staan als banier voor de volken. Naar Hém zullen de heidenvolken vragen. Zijn rustplaats zal heerlijk zijn.

Jeremia 23:5,6

Zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat Ik voor David een rechtvaardige SPRUIT zal doen opstaan. Hij zal als Koning regeren en verstandig handelen, Hij zal recht en gerechtigheid doen op de aarde. In Zijn dagen zal Juda verlost worden en Israël onbezorgd wonen. Dit zal Zijn Naam zijn waarmee men Hem noemen zal: DE HEERE ONZE GERECHTIGHEID.

Jeremia 33:15-18

In die dagen en in die tijd zal Ik voor David een SPRUIT van gerechtigheid doen opkomen. Hij zal recht en gerechtigheid doen op aarde. In die dagen zal Juda verlost worden en zal Jeruzalem onbezorgd wonen. Dit is hoe men de stad noemen zal: DE HEERE ONZE GERECHTIGHEID. Want zo zegt de HEERE: Aan David zal het niet aan een man ontbreken die op de troon van het huis van Israël zit, en aan de Levitische priesters zal geen man voor Mijn aangezicht ontbreken die het brandoffer brengt, het graanoffer in rook laat opgaan en het slachtoffer bereidt, alle dagen.

Zacharia 3:8-10

Luister toch, hogepriester Jozua, u en uw vrienden die vóór u zitten – zij zijn immers een wonderteken – want zie, Ik ga Mijn Knecht, de SPRUIT, doen komen. Want zie, wat betreft de steen die Ik voor Jozua neergelegd heb, op die ene steen zullen zeven ogen zijn. Zie, Ik zal er Zijn graving in aanbrengen, spreekt de HEERE van de legermachten. Ik zal de ongerechtigheid van dit land op één dag wegnemen. Op die dag, spreekt de HEERE van de legermachten, zal ieder zijn naaste uitnodigen onder de wijnstok en onder de vijgenboom.

Zacharia 6:12,13

Zie, een Man – Zijn Naam is SPRUIT – zal uit Zijn plaats opkomen, en Hij zal de tempel van de HEERE bouwen. Ja, Híj zal de tempel van de HEERE bouwen, Híj zal met majesteit bekleed zijn, Hij zal zitten en heersen op Zijn troon. Hij zal Priester zijn op Zijn troon; tussen die Beiden zal vredesberaad plaatsvinden.

einde.
begin

Redding en oordeel op de dag van de HEERE.

Die dag waarnaar in Jesaja 4 tweemaal – *op die dag* – naar verwezen wordt, is de dag van de HEERE. Het is de dag waarop God vanuit de hemel reddend ingrijpt. Net als bij de verwoesting van Jeruzalem door koning Nebukadnezar – na een beleg van zeker twee jaar – zal het Jeruzalem van *de eindtijd* zwaar onder vuur komen te liggen. De volkeren zullen hun krachten bundelen tegen Israel en tegen de God van Israel en Jeruzalem. Een verschil met de aanval van Nebukadnezar is dat God halverwege de strijd zal ingrijpen en Zijn volk zal ontzetten. Bij de aanval van Nebukadnezar greep God namelijk niet in. De stad Jeruzalem werd ingenomen en verwoest. De armen werden in de stad achter gelaten en de rest werd weggevoerd naar Babel. In *de eindtijd* waarnaar '*die dag*' verwijst zal het anders toegaan. Het zal anders toegaan omdat het ook een andere situatie is. De aanval van de volken is namelijk – anders dan bij het Babel van Nebukadnezar – gericht tegen God en de gelovigen. Onze gedachten gaan – als achtergrond – ditmaal naar de aanval van Gog en Magog, die niet alleen in het boek Ezechiël 38 en 39 maar ook in Openbaring 20 beschreven wordt. Het is geen strafexercitie die de volken namens God uitvoeren, maar een directe rücksichtslose aanval om God en Israel voor eens en altijd te vernietigen. God zal de gebalde vuist van de volken en de antichrist tegen Israel en Jeruzalem voor korte tijd aanzien, maar op een gegeven moment reddend ingrijpen. De HEERE zal in de eindtijd eerst de gelovigen redden en vervolgens zal de HEERE de vijand vernietigend verslaan. Van die redding getuigt Jesaja 4:3 *Dan zal het gebeuren dat wie in Sion overgebleven is, en wie in Jeruzalem overgelaten is, heilig genoemd zal worden, eenieder die in Jeruzalem ten leven opgeschreven is.*

De aanval op Jeruzalem

Het Jeruzalem van de eindtijd

Het zal iedereen opvallen dat degenen die nog in Jeruzalem achtergebleven zijn vereenzelvigd worden met *de heiligen* en met degenen die opgeschreven staan in *het boek van het leven*. *Het boek des levens* – zie staatje – bevat de namen van de uitverkoren mensen, oftewel de mensen die voorbestemd zijn om het Koninkrijk van God binnen te gaan. Omdat er sprake is van heilig zal – wat even later blijkt – de idee zijn dat deze mensen uiteindelijk aan de goede kant staan. Wat de zeven

vrouwen betreft – die een man aanklappen om met hen te trouwen – begrijpen we dat. Misschien zijn ze anders dan de andere vrouwen van Jeruzalem, waarop de profeet zoveel kritiek had. Feit is dat ze uit dezelfde groep lijken voort te komen, ze maken althans deel uit van hetzelfde gedicht. Het enige verschil is dat hun situatie desastreus veranderd is nu hun mannen omgekomen zijn in de oorlog. Het zou zomaar kunnen dat dit hen ook zelf veranderd heeft. In het Jeruzalem van de eindtijd – zoals we die stad tegen komen in Openbaring 11 – zien we dat de aanval op het geloof van Israel en de strijd die dit met zich meebrengt. We bedenken dat het Jeruzalem van de eindtijd er ook niet zo mooi opstaat. Als God die stad vergelijkt met Sodom, staat de Jeruzalem er niet echt beter voor dan de stad die in de tijd van Jesaja tegen Gods kritiek aanloopt. Openbaring 11:8 *En hun dode lichamen zullen liggen op de straat van de grote stad, die in geestelijke zin genoemd wordt Sodom en Egypte, waar ook onze Heere werd gekruisigd.* Ook zijn we er – in Openbaring 11:8 – getuige van dat een aardbeving de stad niet alleen opschudt en veel slachtoffers maakt, maar ook dat er veel mensen zijn die zich bekeren en zich overgeven aan God. Dat kan dus, bekering vlak voor het einde van de wereld. Openbaring 11:11 *En op datzelfde uur vond er een grote aardbeving plaats, en het tiende deel van de stad stortte in. En bij die aardbeving werden zeventuizend met name bekende personen gedood. En de overigen werden zeer bevreesd, en gaven eer aan de God van de hemel.* We zullen ons realiseren dat deze zaken inderdaad plaatsgrijpen kort voordat *de laatste bazuin* klinkt en de Mensenzoon vanuit de hemel reddend ingrijpt. Want nog geen vers verder valt het doek voor de wereld en opent het Koninkrijk van God Zijn poorten voor de gelovigen die overwonnen. Openbaring 11:13 *En de zevende engel blies op de bazuin, en er klonken luide stemmen in de hemel, die zeiden: De koninkrijken van de wereld zijn van onze Heere en van Zijn Christus geworden, en Hij zal Koning zijn in alle eeuwigheid.* Soms ligt de nadruk op het eeuwig vonnis van de hel – dat alle vijanden van God wacht – zoals in Openbaring 20. In dit geval wordt de redding van de gelovigen uit de bedreiging van de oorlog in de schijnwerper gezet en hun reiniging.

Boek des levens

Opgeschreven in het boek des levens

Exodus 32:32	Nu dan, of U toch hun zonde wilde vergeven! Maar indien niet, schrap mij alstublieft uit Uw boek, dat U geschreven hebt.
Jesaja 4:3	Dan zal het gebeuren dat wie in Sion overgebleven is, en wie in Jeruzalem overgelaten is, heilig genoemd zal worden, eenieder die in Jeruzalem ten leven opgeschreven is.
Daniël 12:1	In die tijd zal uw volk ontkomen: ieder die gevonden wordt, opgeschreven in het boek.
Psalms 69:29	Laat hen uitgewist worden uit het boek des levens, laat hen bij de rechtvaardigen niet opgeschreven worden.
Lucas 10:20	Verblijd u echter niet daarover dat de geesten aan u onderworpen zijn, maar verblijd u erover dat uw namen opgeschreven zijn in de hemel.

Handelingen 13:48	Toen nu de heidenen dit hoorden, verblijdden zij zich en prezen het Woord van de Heere, en er geloofden er zovelen als er bestemd waren voor het eeuwige leven.
Filippenzen 4:3	Ja, ik vraag ook u, mijn oprechte metgezel: Help deze vrouwen, die samen met mij gestreden hebben in het Evangelie, ook met Clemens en mijn andere medewerkers, van wie de namen in het boek des levens staan.
Openbaring 13:8	En allen die op de aarde wonen, zullen het aanbidden, althans van wie de namen niet zijn geschreven in het boek des levens van het Lam Dat geslacht is, van de grondlegging van de wereld af.
Openbaring 20:12	En ik zag de doden, klein en groot, voor God staan. En de boeken werden geopend en nog een ander boek werd geopend, namelijk het boek des levens. En de doden werden geoordeeld overeenkomstig wat in de boeken geschreven stond, overeenkomstig hun werken.

Het nieuwe Jeruzalem

De rest

Het overblijfsel en *de rest* vormen de begrippen die het volk van God het hart onder de riem steken. *De rest* is het bewijs van Gods trouw en van de continuïteit van Gods volk en het heil waarin God ons laat delen. Ook in Jesaja 4 is het iets wat een enorme vreugde genereert. Jesaja 4:3 *Dan zal het gebeuren dat wie in Sion overgebleven is, en wie in Jeruzalem overgelaten is, heilig genoemd zal worden, eenieder die in Jeruzalem ten leven opgeschreven is.* Het gaat duidelijk over *het overblijfsel*. Mogelijk is er iemand die de indruk heeft dat deze groep nog zwaar gereinigd moet worden voordat ze het Koninkrijk van God binnen kunnen, maar de idee is vermoedelijk dat de stad een grote schoonmaak moet ondergaan voordat God er zijn intrek in kan nemen. Het lijkt op een reiniging met water en vuur. Jesaja 4:4 *Wanneer de Heere de vuilheid van de dochters van Sion afgewassen zal hebben en de vele bloedschuld van Jeruzalem uit het midden ervan weggespoeld zal hebben door de Geest van oordeel en door de Geest van uitbranding.* Het kan maar zo dat deze reiniging velen voorkomt als te plastisch en te aards. Men gaat ervan uit dat het nieuwe Jeruzalem uit de hemel neerdaalt zoals Openbaring 21 uit de doeken doet. Feitelijk klopt dat natuurlijk maar men moet wel bedenken dat het Nieuwe Jeruzalem de metafoor is voor het volk van God uit het Oude en Nieuwe Verbond. Niet voor niets is de stad opgebouwd uit 12 poorten – naar het getal van de twaalf stammen van Israel – en de twaalf fundamenten naar het getal van de twaalf apostelen. Vertellen deze stam- en apostelnamen al veel over de representatie van het volk van God, sterker wordt het

wellicht nog wanneer het Nieuwe Jeruzalem wordt voorgesteld als *de bruid van God*. Openbaring 21:9,10 *En een van de zeven engelen die de zeven schalen hadden, vol van de zeven laatste plagen, kwam naar mij toe en hij sprak met mij en zei: Kom, ik zal u de bruid, de vrouw van het Lam, laten zien. En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en liet mij de grote stad zien, het heilige Jeruzalem, dat neerdaalde uit de hemel, bij God vandaan.* Vergelijk ook Openbaring 21:2 Het verbond van God met Zijn volk wordt dikwijls als een huwelijksverbond voorgesteld. Zeker, het gerechtvaardigde volk van God komt uit de hemel. Er is dus zeker sprake van de komst van *de hemel* op aarde. Toch is het mogelijk van even grote waarde dat de hemel op *aarde* afdaalt. De aarde, om precies te zijn het gebied op en rondom de berg van de HEERE, de locatie van Jeruzalem. Het is nu juist deze oude bekende locatie op aarde die gereinigd wordt van alle herinnering aan de zonde en de schuld die zich opstapelde juist in en rondom het Jeruzalem van God. In het boek Ezechiël is sprake van een intense en maandenlange reiniging van het hele gebied waar Israel op de nieuwe aarde komt te wonen. Dat gebied waar de volkeren zich in vijandelijke legers samentrokken rondom de stad en de tempel, wordt – na het oordeel van God – gereinigd van alle doden. Ezechiël 39:12 *Het huis van Israël zal hen begraven om het land te reinigen, zeven maanden lang.* Datzelfde geldt vermoedelijk van Jeruzalem. Door Zijn Geest reinigt de HEERE de stad met water en vuur van uitwerpselen en bloed. Hoewel het ons mogelijk wat plastisch voorkomt en zelfs wellicht wat al te realistisch, lijkt het te bevestigen dat er – wat de aarde betreft – sprake is van een grote mate van continuïteit. Er komt niet een nieuwe maar een vernieuwde aarde. Precies op de locatie waar de HEERE altijd gewoond heeft op aarde in deze bedeling, zal Hij ook op de nieuwe aarde Zijn intrek nemen namelijk in de tempel op de hoge berg Sion. Openbaring 21:10 *En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en liet mij de grote stad zien, het heilige Jeruzalem, dat neerdaalde uit de hemel, bij God vandaan.*

Wat de aarde betreft zal er sprake zijn van een grote mate van continuïteit.

Het overblijfsel

Amos 3:12	Zo zegt de HEERE: Zoals een herder uit de muil van de leeuw twee pootjes redt of een stukje van het oor, zo zullen de Israëlieten gered worden:
Amos 5:15	Haat het kwade en heb het goede lief, handhaaf het recht in de poort. Misschien zal de HEERE, de God van de legermachten, genadig zijn voor het overblijfsel van Jozef.
Jesaja 6:12,13	Want de HEERE zal de mensen ver weg doen gaan, en de verlatenheid in het land zal groot zijn. Al zal daarin nog een tiende deel over zijn, het zal weer verwoest worden. Maar zoals van de eik en de haageik na het omhakken een stronk overblijft, zal hun stronk een heilig zaad zijn.

Jesaja 4:3	Dan zal het gebeuren dat wie in Sion overgebleven is, en wie in Jeruzalem overgelaten is, heilig genoemd zal worden, eenieder die in Jeruzalem ten leven opgeschreven is.
Jesaja 7:3	En de HEERE zei tegen Jesaja: Ga nu op weg, Achaz tegemoet, u en uw zoon Sjear-Jasjub, (= een rest zal terugkeren) naar het einde van de waterloop van de bovenvijver, bij de weg naar het Blekersveld.
Jesaja 10:19-22	En het overblijfsel van de bomen in zijn bos zal te tellen zijn, een jongen zou het aantal kunnen opschrijven. Op die dag zal het gebeuren dat het overblijfsel van Israël en wie van het huis van Jakob ontkomen zijn, niet langer zullen steunen op hem die hen geslagen heeft, maar zij zullen steunen op de HEERE, de Heilige van Israël, in trouw. Dat overblijfsel zal terugkeren, het overblijfsel van Jakob, naar de sterke God. Want, Israël, al is uw volk als het zand van de zee, toch zal maar een overblijfsel daarvan terugkeren; tot verdelging is vast besloten; het stroomt over van gerechtigheid.
Jesaja 28:5,6	Op die dag zal de HEERE van de legermachten tot een schitterende kroon en sierlijke krans zijn voor het overblijfsel van Zijn volk, tot een geest van het recht voor wie zit om recht te spreken, en tot een kracht voor wie de strijd terugdringt naar de poort.
Zefanja 3:13	Het overblijfsel van Israël zal geen onrecht doen en geen leugen spreken, en in hun mond zal niet gevonden worden een tong die bedriegt. Ja, zij zullen weiden en neerliggen, en niemand zal hun schrik aanjagen.
Jeremia 3:14	Keer terug, afkerige kinderen, spreekt de HEERE, want Ik heb u getrouwd. Ik zal u nemen, één uit een stad en twee uit een geslacht, en Ik zal u naar Sion brengen.
Jeremia 5:18	Maar ook in die dagen, spreekt de HEERE, zal Ik geen vernietigend einde aan u maken.
Romeinen 11:5	Zo is er dan ook in deze tegenwoordige tijd een overblijfsel ontstaan, overeenkomstig de verkiezing van de genade.

Jeruzalem

God woont op de berg Sion te midden van Zijn volk en de volken.

Hoewel in onze optiek de nieuwe aarde een redelijk beperkt perspectief ontvangt is dit toch hetgeen de nieuwe aarde tot nieuwe aarde maakt: God woont op de berg Sion te midden van Zijn volk en de volken. De vijanden van God zijn verslagen. We kunnen denken aan de menselijke tegenstanders, maar wellicht zijn het vooral de geestelijke machten van de lucht die een buitengewoon negatieve rol gespeeld hebben in de geschiedenis van de mens en de volken. Het was de duivel met zijn trawanten die de vuile bron vormde waar alle goddelozen en zondige mensen uit putten. Hij was de drijvende kracht. Mensen waren in zekere zin *puppets on a string*. Waar het gaat over de representanten van

het kwaad op aarde kunnen we de eigen verantwoordelijkheid van de mens in het bijzonder van de leiders niet onder het tapijt vegen; tegelijkertijd blijft de Bijbel zich bewust van de macht van de duivel die zijn slachtoffers leegzuigt en vervolgens maakt tot handen en monden van het kwaad. Niet alleen Jesaja opent de ogen voor Gods wonen op de berg op de nieuwe aarde. Het is een profeet als Ezechiël die een geweldig tempelvisioen ontvangt waarbij zijn profetieën – na de hevige aanval van buitenaf op God en Zijn volk – uitmonden in Gods wonen in het centrum van Zijn volk, in het centrum van de nieuwe wereld. Met andere woorden; Ook Ezechiël heeft voornamelijk voor één ding oog en dat is dat God – die hij meer dan eens gezien heeft in Zijn heerlijkheid op de wolkenwagen gedragen door cherubs met wolken en vuur – Zijn intrek heeft genomen in de nieuwe tempel op de nieuwe aarde. Een van de dingen waar ook Ezechiël de ogen voor opent is dat God met de levensrivier de bron vormt van nieuw leven, van het herstel van alle dingen. ‘Ook’ zeggen we omdat ook Jesaja de vinger gelegd heeft bij de geweldige natuur als hij het heeft over *‘tot een heerlijk sieraad zijn, en de vrucht van de aarde tot glorie en luister voor hen in Israël die ontkomen zijn.’* We zullen ons realiseren dat we in de mensen op de nieuwe aarde te maken hebben met de uitverkorenen – uit Israel en de volken – die deel hebben aan Gods Koninkrijk. Terwijl God in het visioen van Ezechiël – met de door cherubs gedragen wagen van wolken en vuur – Zijn intrek heeft genomen in de tempel, weet Jesaja te vertellen dat Gods heerlijkheid in de wolk – overdag – en vuur in de nacht de Aanwezigheid van de Allerhoogste God zal weerspiegelen tegen het firmament. Ook in het volgende vers van Jesaja zien we dat God Zijn Aangezicht laat schijnen over *‘al wat heerlijk is’*. Jesaja 4:5 *dan zal de HEERE over elke plaats op de berg Sion en over de samenkomsten ervan overdag een wolk scheppen en rook, en 's nachts een schijnsel van vlammend vuur; ja, over alles wat heerlijk is, zal een beschutting zijn.* Het is mogelijk dat er mensen zijn die bij de nadruk op de beschermende aanwezigheid van God de neiging hebben te denken aan deze bedeling waar allerlei gevaren Gods volk bedreigen, maar het is juist de redding door God en de veiligheid van de nieuwe aarde waarop in eerste instantie zo opgelucht en met gejuich wordt gereageerd. Jesaja 4:6 *Dan zal een hut dienen tot schaduw overdag tegen de hitte, en als toevlucht en schuilplaats tegen de vloed en tegen de regen.* Degene die enigszins thuis is in de Bijbelse Toekomst verwachting weet dat ook in Openbaring 21 de grote bemoediging is dat het nu achter de rug is,. Het is klaar. Er is geen dreiging meer. Geen dood. Openbaring 21:4 *En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.*

God Aanwezig in wolk en vuur

